

Naar en Kirkegaard saaledes opdeles i en Række mindre, i Gennemsnit her kun ca. 80×50 m, lettes Arbejdet med at faa Herredømmet over Monumenterne ganske overordentligt. For det første er, som det vil ses, langt det overvejende Antal Grave isoleret med Plantninger, hvad der naturligvis giver ideelle Vilkaar for en gunstig Virkning af Monumenterne, især naar de, som Tilfældet i rigt Maal er her, kan kaldes kunstnerisk værdifulde, og for det andet er Monumenterne i de Tilfælde, hvor Gravene ligger Side om Side, i Form og Materiale nøje afstemt efter hinanden, saa intet skurrer. Man kan saaledes paa denne Kirkegaard se alle Faser i Udviklingen repræsenteret: Gravstederne i Landskabet, Gravstederne i regelmæssige Kvarterer, men isoleret, og Gravstederne i Linje, men samarbejdende.

At hver eneste Gravgaard paa denne Kirkegaard rummer en Rigdom af Skønhed, præget som den er af høj Havekultur, skulde det være unødvendig at bemærke (og man kunde ønske samtlige danske Kommunalbestyrelser og Menighedsraad et Besøg paa Engesohde, for at de kunde overtøye sig om Betydningen af gartnerisk Kirkegaardsledelse!), men – – skjules kan det ikke: Det er en dyr Form for Kirkegaardsdrift, som her, med saa udpræget æstetisk Held, praktiseres, og det er sikkert yderst faa Budgetter, der kan bære en saa svag Belægningsprocent i Forbindelse med en saa bekostelig Foranstaltning som at isolere hvert enkelt Gravsted, og, hvad værre er, en meget stor Del af Udgifterne maa overføres paa Publikum, og det vil i Praksis sige, at en saadan Kirkegaard let kun bliver for Velhavere, hvad der socialt set er grumme uheldigt. Men om Spørgsmaalet de fattiges Grave i en senere Artikel.

Fhv. kirkeminister pastor P. Dahl in memoriam. Af Pastor A. Bartholdy Møller.

Den 7. Maj døde fhv. kirkeminister *P. Dahl* uden forudgående sygdom ved et hjerteslag. Han havde netop tiltrådt et vikariat i Rødovre og skulde have prædikeret den følgende helligdag; men blev saaledes standset midt i den gerning, der havde hans hjærte.

„Foreningen for Kirkegårdskultur“ skylder ham tak for den interesse og velvilje, han i de ikke få år, han beklædte posten som kirkeminister, på forskellig måde lagde for dagen overfor foreningens opgaver og formål, bl. a. ved at indstille den til den årlige understøttelse på finansloven, og ved at ledsage den af foreningens sekretær, Hr. havearkitekt *Johannes Tholle*, udgivne kirkegårdshåndbog med et indledende forord, hvori han udtaler sin glæde over menighedsrådenes stigende interesse for vore kirkegårdes røgt og pleje.

Pastor Dahl havde sin rod i befolkningens jævne lag og ejede et dybt instinkt for dens tarv og modtagelsesevne. Med stor energi havde han arbejdet sig frem til præstegerningen i den folkekirke, hvortil han følte sig knyttet med stærke bånd. Han så det som sin særlige opgave ved sin politiske virksomhed at modarbejde alt, hvad der kunde fjerne kirken og folket fra hinanden; og hans varme hjærte for alle, som led under tidernes tryk og levede på skyggesiden, fornægtede sig aldrig. På sin stilfærdige måde og med sit ydmyge tjenersind øvede han betydelig indflydelse på, at udviklingen i vort folk kunde foregå uden skarpe brud, og så de igennem slægterne nedarvede kirkelige og kulturelle værdier kunde bevares og overgives til efterslægten.

„Foreningen for Kirkegårdskultur“ vil i ærbødighed og taknemlighed bevare mindet om ham og hans virke i kirkens og folkets tjeneste.